

P r o t o k ó ł

obrad sejmowych z dnia 14. Marca 1866.

Posiedzenie czterdzieste dziewiąte.

Obecni : Marszałek xiążę Leon Sapieha.

Sekretarze : Kulczycki, Paszkowski i Ludwik hr. Wodzicki.

C. k. Komisarz rządowy: radca dworu Possinger.

Posłów obecnych na początku 119, w ciągu posiedzenia 133.

Marszałek otwiera posiedzenie o godzinie 11^{3/4}.

Protokół posiedzenia z dnia 13. Marca odczytany został i przyjęty.

Odczytano dalszy ciąg petycyj do Sejmu wniesionych aż do Nr. 2.182. włącznie. Z tych 12 odwołują się wprost do Wydziału krajowego, a 12 do komisji katastralnej. — Izba według życzenia posła Landesbergera odseła zaraz petycję izraelitów rzeszowskich Nr. 2.139. do komisji dla statutów miejskich, i petycję o statut dla miasta Stryja Nr. 2.182. na wniosek posła Zatwarnickiego, do tejże samej komisji.

Marszałek odpowiada na interpelację posła Dziewońskiego z dnia 10. Marca 1866. r., że centralna komisja zapomogi uchwaliła zapytać c. k. naczelnika powiatu podgórskiego, jaki jest rzeczywisty stan gmin w interpelacji wymienionych, i co wypadłoby uczynić dla zapobieżenia ich niedostatkowi.

Odczytano dwa nowe wnioski złożone do łaski marszałkowskiej:

1. Wniosek posła Demkowa, następujący:

„Wysokij Sojm izwołył uchwałyty:

- a) prawa służebnyh hromadskii mająt sia ne hriszmy, tilko wedla postanowienij §§. 5. i 9. cisarskocho patentu z dnia 5. Łypca 1853. i rozporządzenia w. c. k. Namistnyczestwa z dnia 28. Nowembrija 1862. cz. 8.912. pr. hruntom i zemleju witplaczowaty;
- b) pry komisjach mistcewych mająt sia szczo do posidanija takoz knyhy opysania prawyła i fasji Jozefińskii dla pidderżania dotacji hromadskoj uwzhladniaty;
- c) komisji mistcewyi izślidujuszczyi mająt byty złożenyi z politycznoho i sudowoho nriadnyka i oduoho muza dowirja;
- d) protyw izreczeniam znatokiw riczy dozwalaje sia rekurs, i hromadam dozwalaje sia takoz znatokiw riczy z pomeżdu hospodariw na koszt fonda indemnizacyjnoho wyberaty;
- e) pry w. c. k. Namistnyczestwi, jako komisji krajewoj w sprawi służebnyctw, mająt w skład tej komisji wchodyty takoz fachowyi prawnyki z hołosom riszytelnym jako muży dowirja (assessores), dla oborony i podderżania praw hromadskich.

Poneże Wysokij Sojm nze na 22. zasidaniju dnia 16. Sicznia 1866. pryporneczył komisji administracyjnij rozsmotrenije sprawozdania Wydiłu krajewoło w sprawi służebnyctw, to wnoszu, szczo by i wsije wnesenje jako nahlaszczoje widostano bez pečatania do tojże samej komisji do blyższoho rozsmotrenia i jak najskorszoho sprawozdania jeszcze w sej kadenciji sojmowoj.“

Wniosek ten z pominięciem formalności do komisji administracyjnej jest odesłany.

2. Wniosek posła Ludwika hr. Wodzickiego, następujący:

„Wysoka Izba raczy uchwalić:

Prosić Najjaśniejszego Pana o przedłużenie terażniejszej kadenciji sejmowej do końca Kwietnia.“

Wnioskodawca żada odesłanie tej rzeczy do Wydziału krajowego, któryby na jednym z najbliższych posiedzeń zdał sprawę i wniosek do uchwały przedstawił. — Poseł Zyblikiewicz stawia wniosek, aby z uchyleniem i tej formalności odesłania do Wydziału jako komisji, Sejm zaraz rzecz tę wziął pod obradę. — Wniosek posła Zyblikiewicza jest więc! szością głosów przyjęty.

Po ukończeniu rozprawy nad przedmiotem, Izba przyjmuje większością głosów wuiosk posta Ludwika hr. Wodzickiego, o prozbę w celu przedłużenia obrad sejmowych.

Posel hr. Fredro zdaje sprawę z rezultatu głosowania w dniu 13. Marca na zastępcę członka Wydziału krajowego z kurii większych posiadłości. Na głosujących 37., absolutna większość 19. — Posel Ludwik Skrzyński otrzymawszy głosów 25, obraum został zastęprą członka Wydziału krajowego.

Z porządku dziennego posel Paszkowski wnosi, a Izba uchwała:

Petycę Nr. 1.350., o ubezpieczenie brzegów Sanu, Sejm przesyła Prezydyum c. k. Namiestnictwa z szczególnem zaleceniem wzięcia tego przedmiotu pod ścisłą rozważę.

Co do petycyi Nr. 705.:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby subwencję przez były Rząd wolnego miasta Krakowa teatrowi krakowskiemu zmocy uchwały sejmowej z roku 1844. przyzuaną, w słusznem uznaniu potrzeb i życzeń mieszkańców, teatrowi polskiemu w Krakowie przywrócił, oraz scenę polską od ograniczeń z powodu istnienia uprzywilejowanego teatru niemieckiego uwolnił.

2. Sejm prozbę obywateli miasta Krakowa, o zasiłek dla teatru polski go w Krakowie, przesyła komisyi budżetowej z poleceniem, aby na budżecie funduszków krajowych r. 1866. zamieszczoną została jako zasiłek dla tegoż teatru kwota, jaka w obecnym stanie tych funduszków okaże się możebną, — nie przechodzącą sumy 20.000 złp. czyli 5.000 złr. w. a., a wypłacalną półrocznemi ratami. Suma ta jest bezprocentowa i zwrotna wtedy, gdy Wysoki Rząd ze skarbu Państwa teatrowi polskiemu w Krakowie przywróci zasiłek, przez Sejm krakowski w r. 1844. mu przyznany, — i z tego powodu poleca się Wydziałowi krajowemu czuwanie nad prawami teatru polskiego do tego ze skarbu Państwa.

Co do petycyi Nr. 1.298. Sejm zaleca łasce Najjaśniejszego Pana Arcybractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowie, z prozbą, aby Jego C. K. Apostolska Mość raczył nakazać uwolnienie tej instytucyi dobroczynnej od opłat skarbowych i podatków dochodowych, jakie w słusznosci Swej i miłosierdziu za stosowne uzna.“

Petycę Nr. 1.329. Rady miasta Tarnowa, odstępuje Sejm Prezydyum c. k. Namiestnictwa, z zaleceniem przyspieszenia załatwienia.

Petycę Nr. 245. gminy miasta Wiśnicza, Sejm przesyła Prezydyum c. k. Namiestnictwa z zaleceniem uwzględnienia.

Nad petycyami: Nr. 733. p. Antoniego Sozańkiego i Nr. 1.035. pp. Żuławskiego Achillesa i Franciszka Twardowskiego, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Petycę Nr. 1.208. x. Maryi z hr. Wielopolskich Jabłonowskiej, Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu dla zrobienia stosownych kroków celem zastrzeżenia praw wyborczych, lub proponowania uzupełnienia w tym względzie ustawy.

Petycę Nr. 1.110. przełożonych klasztorów ubogich krakowskich, Sejm przesyła Prezydyum c. k. Namiestnictwa z zaleceniem szczególnem uwzględnienia.

Z kolei posel Kozłowski, jako sprawozdawca komisyi budżetowej, wnosi od tej komisyi, co do petycyi Nr. 1.893. dyrekcji zakładu eiennych we Lwowie:

Ponieważ przedmiot ten nie był na porządku dziennym, Izba zwraca go napowrót do komisyi budżetowej.

Tenże sprawozdawca wnosi w imieniu komisyi petycyjnej, a izba uchwała:

Petycę gminy Hołoska Małego Nr. 1.716. odstępuje Sejm Prezydyum c. k. Namiestnictwa ze szczególnem zaleceniem.

Petycę Magistratu miasta Stanisławowa Nr. 1.324., względem otworzenia czytelnii, odstępuje Sejm odnośnie do uchwały z dnia 20go Stycznia r. b. Prezydyum c. k. Namiestnictwa do przychylnego uwzględnienia.

Nad petycyami: Nr. 696, 731, 956, 957, 1 249, 1.301, 1.303, 1.306, 1.307, 1.341, 1.587, 1.038, 1.846, 1 528, 1.883, 1.876, 1.864, 1.607, 1.618, 1.623, 1.625, 1.624, 1.644, 1.633, 1.677, 1.727, 1.709, 1.732, 1.733, 1.774, 1.775, 1.777, 1.779, 1.783, 1.787, 1.789, 1.797, 510, 412, 327, 1.126, 965, 1.886, 1.500, 1.530, 1.499, 1.498, 1.497, 1.496, 1.494, 1.493, 1.888, 1.887, 1.608, 1.617, 1.634, 1.641, 1.650, 1.652, 1.745, 1.746, 1.747, 1.768, 1.769, 1.799, 1.800, 1.801, 1.805, 1.812, 1.813, 1.258, 1.415, 1.359, 1.416, 1.611, 1.613, 1.616, 1.448, 1.926, 1.924, 1.844, 1.814, 1.989 i 1.957 — gmin: Winiatyńce, Muszkałowce, Nehrybka, Pikulińce, Iwauków, Babińce, Krzywca, Budy, Zabojki, Krościenka, Grynowald, Tylka,

Łęczyna, Podniebyle, Korolówka, Zarszyn, Łukawica, Roztoka, Zawada, Młyńczyska, Kopytowa, Toki, Mytarka, Sadki, Gorzyce, Uście biskupie, Mytarz, Szczawa, Wyrobniki, Wołków, Witowce dolne, Łysagóra, Stary Żmigrod, Opary, Rybczyce, Babińczyki, Trupezany, Dźwiniaczka, Michałówka, Iwanie puste, Germakówka, Iwanie, Bestwina, Chorobrowa, Kotówka, Hermanowice, Olchowce, Michałków, Laskowce, Witkowce, Biłowce, Chroszowa, Dźwinogród, Boryszkowce, Glinnik niemiecki, Nienaszów, Zbłudza, Piotrówka, Szczawa, Poraj, Falszówka, Dyniska, Bileze, Wróblaczyn i Ruda, Zalesie podwójnie, Leśniówka, Chorhówka, Łubno szlacheckie, Łajsce, Trześniów, Bukow, Głajsce, Zalesie, Lipowica, Jedlicze, Męcinka, Żarnowce, Pitrycze, Bartne podwójnie, Czorsztyn, Hałuszowa, Klaczkowiec, Krośnica, Humniska, Sromowce wyżne i niżne, Bistoszowa, Mielnica i Majscowa; — dalej nad petycyami: żołnierzy abszytowanych z Wierzchniakowiec, Wasyla Romaszeńka, Fedora Sirmana, Jakóba Bojarskiego, Pikuły, Sebastjana Kowalskiego, Michała Górskiego, Kazimierza Potuczka, Jana Potuczka, Jakóba Potuczka, Teodora Kruszelnickiego i Błażeja Kobaka — Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Petycę Nr. 1.073. gminy Zaleszczyki, po nchyleniu wniosku posła x. Kuziemskiego, przejścia do porządku dziennego, odseła Sejm Prezydyum c. k. Namiestnictwa z zaleceniem, by sprawa przez organa bezpartycjalnie, które na tok tejże poprzednio wpływu nie wywierały, rozpoznana i na podstawie sprawdzonego stanu rzeczy załatwioną została. — Odpis petycyi przedłoży Wydział c. k. Ministerstwu stanu, zwracając uwagę na stosunki szkolne w miastach naszych istniejące, a w petycyi wykazane.

Petycę miasta Jarosławia Nr. 1.913, po usunięciu wniosku posła x. Pawlikowa o przejście do porządku dziennego, Sejm odstępuje Prezydyum c. k. Namiestnictwa z szczególnem zaleceniem przychylnego uwzględnienia; — oraz poleca Sejm Wydziałowi krajowemu przesłać odpis tej petycyi c. k. Ministerstwu stanu, i odpowiednio zwrócić uwagę na stosunki szkolne w miastach naszych istniejące a w petycyi wykazane.

Petycę miasta Magierowa Nr. 1.946, po uchyleniu wniosku posła x. Ginilewicza o przejście do porządku dziennego, Sejm odstępuje Prezydyum c. k. Namiestnictwa z zaleceniem uwzględnienia.

Nareszcie petycę 26 mieszkańców miasta Kołomyi Nr. 1.852 Sejm przesyła Prezydyum c. k. Namiestnictwa, z zaleceniem załatwienia spraw w niej poruszonych stosownie do sprawdzonego stanu rzeczy.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 3^{1/2}, zapowiadając następne posiedzenie na dzień 15go Marca, z porządkiem dziennym następującym:

1. dalsze sprawozdanie komisji administracyjnej, o środkach przeciw zarazie bydła, i
2. sprawozdanie komisji o statucie dla miasta Lwowa.

L. Sapięha w. r.

F. Paszkowski w. r.

J. Kulczycki w. r.

Dalszy ciąg petycyj do dnia 14. Marca 1866. r. wniesionych do Sejmu:

2139. Przełożeni gminy izraelickiej w Rzeszowie, przez posła Landesbergera, protestują przeciw projektowi statutu dla miasta Rzeszowa, przedłożonemu Sejmowi przez gminę miasta Rzeszowa.
2140. Gmina Łopuszna, przez posła Kaczkowskiego, o pożyczkę.
2141. Lochmann Tadeusz, pełnomocnik właściciela dóbr Mikulińce, przez posła hr. Baworowskiego, uskarża się na pobłażanie handlarzom okowity ze strony władz rządowych.
2142. Gmina Dubrawka, przez posła x. Knziemskiego, nskarża się na uszkodzenie w gruntach przez młyn dworski.
2143. Lesyk Antoni, włościanin z Przedrzymich, przez posła x. Szwedzickiego, o pożyczkę 150 złr.
2144. Gmina Siedliska, przez posła x. Szwedzickiego, o zapomogę.
2145. Rada miasta Kołomyi, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, o nadanie statutu gminnego, i przedkłada jego projekt.
2146. Klim Semko, z Kudynkowicc, przez posła x. Polowego, użala się na zmuszenia go do odrabiania pańszczyzny.
2147. Gmina Pokropiwna, przez posła x. Polowego, o zapomogę.
2148. Gmina Hołodówka, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę.
2149. Gmina Kościelniki, przez posła x. Nehrebeckiego, o pożyczkę 1.500 złr.
2150. Gmina Czaykowice, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę 1.600 złr.
2151. Gmina Jątwięgi, przez posła x. Nehrebeckiego, o zapomogę.
2152. Gmina Wasylkow, przez posła Borysikiewicza. o przyspieszenie wynagrodzenia za roboczną kóło gościńców.
2153. Gmina Wasylkow, przez posła Borysikiewicza, o zwrócenie zabranych gruntów.
2154. Włościanie z Ciekłina, przez posła Pudła, użalają się na zabranie gruntów przez dwór.
2155. Gmina Pagórek, przez posła Pudła, o zesłanie komisji do załatwienia spraw serwitutowych.
2156. Gmina Ciekliu, przez posła Pudła, o przeniesienie prawa propinacyjnego na gminę.
2157. Gmina Niezua, za, przez posła Pudła, o prawo do propinacyi.
2158. Zarzycki Juliusz, nauczyciel szkoły trywialnej, przez posła Hubickiego, użala się na prześladowanie przez x. Gutkowskiego.
2159. Kosińska Józefa, właścicielka posiadłości we wsi Torskie, przez posła hr. Russockiego, o pożyczkę.
2160. Gmina Kalników, przez posła x. Antoniego Dobrzańskiego, aby c. k. urzęda w korespondencyach z Rusinami rnskiego używali języka.
2161. Gmina Szelpaki, przez posła x. Kaczalę, o wynagrodzenie za roboczną przy gościńcu.
2162. Gminy Gogołów, przez posła Kobaka, o zapomogę 900 złr. i wstrzymanie egzekucyi za podatki.
2163. Gmina Młyniska, przez posła Sawczyńskiego, ponownie o zapomogę.
2164. Jabkowska Anna, wdowa po wysłużonym żołnierzu i trafikancie, przez posła x. Morgensterna, o zwrócenie przywileju posiadania trafiki i wynagrodzenie straty 20 złr. za tytoń zabrany przez komisarza finansowego.
2165. Przedmieszczanie miasta Jarosławia, przez posła hr. Badeniego, o zapomogę zwrotną.
2166. Rzepińska Joanna i Tyncńska Aniela, przez posła Zyblikiewicza, w sprawie fundacyi ś. p. Szczępana Zaręby-Skrzyńskiego, dla ubogich pańien szlacheckich i wiejskich dziewcząt ustanowionej w r. 1805.
2167. Szołajski Adam, właściciel dóbr Rzepiennik Biskupi, przez posła Trzecieckiego, użala się na uszczuplenie prawa propinacyjnego przez nowe przepisy rządowe.
2168. Gmina Rychceice, przez posła Krawcowa, o wstrzymanie rozporządzenia rządowego, co do opłat kościelnych przez parafian.
2169. Obywatele miasta Nowego Sącza, przez posła Gutowskiego, o wyjednanie u władz duchownych lepszego zarządu majątku kościelnego, zabezpieczającego od strat.
2170. Gmina Niepla, przez posła Laskowskiego, o zmianę szacunku katastralnego gruntów.

2171. Gminy Łączki, Wójkówka, Wojaszówka i Łęki, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2172. Gminy Pietrusza Wola, Rzepnik i Oparówki, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2173. Gmina Szebnie, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2174. Gmina Zimna Woda, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2175. Gmina Przybówka, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2176. Gmina Hankówka, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2177. Gminy Gorajowice i Kaczorowy, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2178. Wincenty Petrowicz, właściciel dóbr Przybówka, przez posła Laskowskiego, o sprawiedliwszy szacunek katastralny.
2179. Gminy Ułaszowice i Brzyszczyki, przez posła Laskowskiego, o zmianę szacunku katastralnego.
2180. Gmina Nawsie Kołaczyckie, przez posła Laskowskiego, o zmianę szacunku katastralnego.
2181. Gmina Wysoka, przez posła Laskowskiego, o zmianę szacunku katastralnego.
2182. Gmina miasta Stryja, przez posła Zatwarnickiego, o nadanie statutu dla tego miasta podług przedłożonego projektn.

Z tych liczby: 2.140, 2.143, 2.144, 2.147, 2.148, 2.149, 2.150, 2.151, 2.159, 2.162, 2.163 i 2.165 odsełają się wprost do Wydziału krajowego; zaś liczby: 2.170, 2.171, 2.172, 2.173, 2.174, 2.175, 2.176, 2.177, 2.178, 2.179, 2.180 i 2.181 do komisji katastralnej.
